



Budapest a jösnök Eldorádója

„Legszívesebben a kommun alatt kerestem“ — „Károlyi Mihálynénak is megjósoltam“ — Bellaághné, az elméleti ...

Sohasem virágozott úgy a jóslás mestersége, sohasem jósoltak annyit és annyian, mint éppen ezekben a szerencsétlen esztendőekben. Boldogboldogtalan ha valamit a jövőből meg szeretett volna tudni, jösnőhöz, javasasszonyhoz szaladt, aki rendszerint meg is adta a megnyugtató választ. A jóslás speciálisan a nők munkaköre. Nagyobb-részt özvegynek, de mindenesetre „kissé véncskének“ kell lennie. Ez a kettő feltétlenül hozzátartozik a valódi jösnő hivatásához. Ebben a nagy városban is több mint kétszáz nő foglalkozik a jövőmondás mesterségével.

A kellő utbaigazítás után hozzáláttunk egy pár híresebb budapesti jösnő meglátogatásához. Nem jóslatni akartunk, inkább az érdekelt, hogyan élnek, mennyit keresnek s mit csináltak a kommunizmus alatt.

Első látogatásunk még a nagy áradás idején volt. Óbudára mentünk. Apró, zeg-zugos utcákon keresztül jutottunk el a Filatori-gáthoz, ahol az öreg Trézsi nénit kerestük. Egy csomó idegent kellett megkérdeznünk, mire a legautentikusabb választ a helybeli utcaseprő adta meg.

— Ahun van ni! Az a kis ház ott a part mentén az ő lakása. Ott lakott az a vén Trézsi, de most a Duna alaposan kiöntötte.

Végre is a Szentendrei-uti iskolában találtuk meg Trézsi nénit. Az egyik tanterem nyújtott most többek között neki is biztos menedéket az árviz elől. Illedelmes köszöntés és kölcsönös üdvözlés után kezdtünk kérdezősködni.

— Jaj, jaj, — sópánkodik a Trézsi néni, — nézzék csak, ide jutottam. Kiöntött a Duna az én régi jó kis hajlékomból.

Előveszi alaposan földszinü zsebkendőjét és régigtörli könnyes, ráncos, öreg ábrázatját.

— Hiszen megjövendöltem én, kérem, de hát az az átkozott Trésza Mária, az tett engem tönkre. Mert ő meg azt jósolta, hogy vissza fog menni a Duna, éppen az én pilváromtól. Jaj, jaj...

Nem is tudunk semmire se menni szegény, sópánkodó Trézsi nénival. Neki elég a maga baja. De bucsuzásul tíz koronát mégis elfogadott.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: Budapest a jösnök Eldorádója

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.

(Hely)

1920. 7/10

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

133.3

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

— Az igaz, hogy nem szolgáltam meg, de hát, tetszik tudni, ez az árviz...

Kerestük a híres Trésza Mária is, de ő éppen vidéken tartózkodott a rokonainál.

Csodálatos, hogy a főváros híres jösnői nem éppen Budapesten laknak. Inkább Kispésten, Újpesten, meg a környék falvaiban húzódnak meg. Kispést! A híres Koppantó néni! Az esti szürkületkor szinte bucsuzás van Koppantó néni kispesti lakásán. Gyakran autókön, magánfogatokon jönnek előkelő vendégei, de legtöbbször villamoson igyekeznek hozzá. Rossz nyelvek állítása szerint ő volt a néphiztokok „udvari“ jösnője is. Természetesen csakis kékpénzért jósolt annakidején. De, úgy látszik, idők jele: ma már a postát is szívesen elfogadja.

Diszkrét félhomály volt a szobájában. Koppantó néni egy görbelábu széken ült, előtte éppen szemben az ablakkal egy nagyobb karosszék. Ebbe ültek a „paciensek“. Ha előkelő vendég jön, Koppantó néni egy zöld kendőfelét is teríti a kopott karosszékre. Egy rozoga ágy, egy politurozott pohárszekrény, rajta egy pár emlékpohár, egy-két szent-ség a falon, meg egy háromlábú asztal egészíti ki a szoba berendezését. Férfivendégeket nem igen fogad a Koppantó néni. Velünk sem szívesen foglalkozott.

— Fáradt vagyok én már, a beszéd is nehezemre esik, nyugalom, pihenés kellene már az én hetven esztendőmnek.

— Azután van-e sok megtakarított pénze? — kérdeztük Koppantó nénit.

— Nem igen van, lelkeim... De hát csak megélek belőle valahogyan. Az igaz, volt egy pár nagyon finom vendégem is. De meg is voltak, én velem elégedve. Annak a Károlyi Mihálynénak is én jósoltam meg szerencsétlenségét, de nem hitte el, pedig annakidején ezt a hőbortos Mihályt is én jósoltam meg neki. Akkor még emlékszem rá, egy ropogós szászat kaptam tőle. De azért legszívesebben a kommun alatt kerestem, az igaz, csak kékpénzben.

Újpesten Hajgató Abrisné kerestük fel. Roppant mérges teremtés. Az ötven esztendejével

val egy csöppet sincs megelégedve.

— Bellaághné egy elméleti, aki fejből jósol, szerintem nem valódi jösnő. Jelekből kell jósolni, az a valódi.

Hajgató néni különben is roppant bőbeszédű. Jósolgat is, de mint javasasszony többre fogja vinni. El is dücskedett, hogy már van több mint százkra-
való csudafüve. De Abris bácsi, a férje, nagyon haragszik rá. Vele is beszélünk.

— Ez az asszony teljesen tönkretesz, kétségbeesjt. En dolgozom s ő csak passziózik.

Eppen seprűnyelet szorongatott kezében s bizony alaposan fenyegető álláspontra helyezkedett hitet feleségével szemben.

Sokat keresnek, könnyen is élnek ezek a nevezetességek... Az emberek habonás, hiszékenysége miatt vannak és lesznek mindaddig, amíg hisznek is nekik, az pedig...